

stingui minimè posset, nec minùs aperta contradictio foret tempus sine initio, aut æternitas initium habens, ac tempus, quod finem habere nequit, aut æternitas aliquando desitura. Quod enim Neo-Evangelistæ, æternum, ceu vocant, Evangelium Diabolis atque damnatis hominibus annunciantes, de æternitate damnationis aliquando finiendâ, ut & illis salutem, quasi post liminio tandem obtinendam, promittant, garriunt, hoc loco non curamus, certi, nec æternitatem finitum iri, nec tempus sinè fine duraturum esse. Ne dixeris, cuilibet integrum esse, vocabulis pro lubitu significationem imponere, definitionesque rerum suis accommodare hypothésibus. Id enim, sicuti, quoad verba vulgaria & communis usus, in vitâ civili; sic, quantum ad terminos technicos, in Disciplinis & Artibus, permultum maximarum confusionum non parere non posset. Ut enim verba rebus imposita sunt, ut sint signa earum; ita ex prima eorum impositione significare, & ex usu valere debent. *Aliàs enim, BAJERI Comp. Theol. Exeg. Cap. III, §. I. n. (b) verbis utitur, omnis certitudo, interpretandi (rectève intelligendi) dicta aliorum, tolleretur, si verba ex instituto significantia non essent necessario accipienda in eo sensu, quem ex instituto non unius hominis, sed communi hominum, significant.* Vocabulum temporis autem ex instituto, ut finita hæc duratio ab omni duratione quomodocunque infinitâ distinguatur, & ex usu communi, durationem denotat, non solùm intrinsecam rei durantis suceessionem, verum etiam ut finis, ita initii quoque non expertem. Quæ cum ita sint, non potest dari tempus æternum, adeoque mundus non potuit creari ab æterno.

§. VI.

Quo evictò, necessario concluditur, multò minus mundum ab æterno exstitisse, quandoquidem à potentiâ ad actum consequentia negativa necessaria est. Et quoniam non ab æterno semper exstitit, oportet in tempore, vel ut rectiùs dicamus, cum tempore cœperit, adeoque productus & à non-esse ad esse